

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ยกระดับความร่วมมือ สถาบันอาหาร พัฒนา “อุตสาหกรรมอาหารไทย” ด้วยทรัพย์สินทางปัญญา อย่างไม่หยุดนิ่ง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา จับมือ สถาบันอาหาร (National Food Institute: NFI) ร่วมกำหนดแนวทางการร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อเสริมแกร่งผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารของไทย มุ่งส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรมอาหาร และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาอย่างยั่งยืน ตามนโยบาย Quick Big Win ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางศุภจี สุธรรมพันธุ์) พร้อมเดินหน้าขับเคลื่อนความร่วมมือให้เกิดผลเป็นรูปธรรมผ่านการจัดทำบันทึกความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงาน

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้พบหารือนางสาวปายดา หาญชัยสุขสกุล ผู้อำนวยการสถาบันอาหาร เพื่อประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนแนวทางยกระดับอุตสาหกรรมอาหารไทย ด้วยพลังแห่งทรัพย์สินทางปัญญา โดยทั้ง 2 หน่วยงานต่างมีบทบาทสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะ SMEs ให้เข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก การหารือครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนวัตกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อุตสาหกรรมอาหารของประเทศอย่างยั่งยืน ผ่านการบูรณาการความร่วมมือใน 3 มิติ ได้แก่ 1) การสร้างมูลค่าเพิ่มจากนวัตกรรมอาหารที่ได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (Value Creation) 2) การป้องกันการลอกเลียนแบบสูตรและบรรจุภัณฑ์ (Value Protection) และ 3) การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือขยายตลาดและเข้าถึงแหล่งทุน (Value Expansion)

นางอรมน กล่าวว่า กรมและสถาบันอาหาร เตรียมจัดทำบันทึกความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการอาหารไทยอย่างรอบด้าน อาทิ การพัฒนาองค์ความรู้ทรัพย์สินทางปัญญา ผ่านการฝึกอบรมบุคลากรของสถาบันอาหารและผู้ประกอบการในเครือข่ายให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาอย่างถูกต้อง พร้อมจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมเชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการ การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำผลงานนวัตกรรมอาหาร เช่น สูตรอาหารฟังก์ชัน (Functional Food) บรรจุภัณฑ์รักษ์โลก เทคโนโลยีการเก็บรักษาคุณภาพ เป็นต้น มาจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาผ่านบริการ Fast Track ของกรม ซึ่งเป็นช่องทางพิเศษที่สามารถจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้รวดเร็วขึ้น การส่งเสริมสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาและต่อยอดสินค้า GI ในกลุ่มอาหาร การจัดทำฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาอาหารไทยเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาโมเดลธุรกิจใหม่ ที่เชื่อมโยงนักวิจัย ผู้ประดิษฐ์ และผู้ประกอบการเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การใช้ IP Licensing ในอุตสาหกรรมอาหาร การจัดทำ Food IP Marketplace เป็นต้น เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ทรัพย์สินทางปัญญาช่วยเพิ่มมูลค่า ขยายตลาด และเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างยั่งยืน

การบูรณาการความร่วมมือครั้งนี้ ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนากำลังกันอย่างเข้มแข็ง เพื่อร่วมกันยกระดับอุตสาหกรรมอาหารของไทยให้เติบโตบนฐานของนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเข้มแข็ง โดยจะช่วยเหลือระดับผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าอาหารไทยในตลาดโลกอย่างยั่งยืน

อุตสาหกรรมอาหารของไทยถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2567 มูลค่า GDP อุตสาหกรรมอาหารสูงกว่า 1.11 ล้านล้านบาท โดยมีจำนวนผู้ประกอบการภาคธุรกิจร่วมขับเคลื่อนกว่า 1.2 แสนราย และมีการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวกว่า 1.24 ล้านคน ทั้งนี้ ไทยจำเป็นต้องพัฒนานวัตกรรมในอุตสาหกรรมอาหารให้สอดคล้องกับเทรนด์แห่งอนาคต ทั้งในด้านสุขภาพและความยั่งยืน โดยอาศัยทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยในตลาดโลก โดยสถิติคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตในไทย ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม – กันยายน) สำหรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ มีการยื่นคำขอ 190 คำขอ และจดทะเบียน 93 ฉบับ สำหรับอนุสิทธิบัตร มีการยื่นคำขอ 470 คำขอ และจดทะเบียน 163 ฉบับ ในส่วนของสถิติคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ากลุ่มบริการจัดหาอาหารและเครื่องดื่ม ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 มีการยื่นคำขอ 2,522 คำขอ และจดทะเบียน 1,943 เครื่องหมาย
